

P7_TA-PROV(2012)0048

Príspevok k ročnému prieskumu rastu 2012

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. februára 2012 o príspevku k ročnému prieskumu rastu 2012 (2011/23190(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. novembra 2011 o ročnom prieskume rastu 2012 (COM(2011)0815),
 - so zreteľom na legislatívny balík o správe ekonomických záležitostí prijatý 16. novembra 2011, a najmä na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2011 o návrhu hodnotiacej tabuľky na účely dohľadu nad makroekonomickými nerovnováhami: predpokladaný úvodný návrh²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 1. decembra 2011 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík³,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 6. júla 2011 o finančnej, hospodárskej a sociálnej kríze: odporúčania týkajúce sa opatrení a iniciatív, ktoré treba prijať⁴,
 - so zreteľom na závery zo zasadnutia Európskej rady z 9. decembra 2011,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A7-0018/2012),
- A. keďže posledné štatistické údaje poukazujú na zvyšujúcu sa nerovnosť a nezamestnanosť v Európskej únii;
- B. keďže väčšine členských štátov sa hlavné ciele stratégie Európa 2020 vzdialili z dohľadu;

Hospodárske výzvy a hlavné makroekonomické politiky

1. víta ročný prieskum rastu 2012, ako ho predstavila Komisia, ako dobrý základ pre tohtoročný európsky semester; zdôrazňuje, že riešenia, ktoré sa osobitne zameriavajú na súčasnú krízu štátnych dlhov a finančnú krízu a na ktorých všetky inštitúcie každodenne pracujú, by mali byť súčasne spojené s hlavným zameraním na strednodobé a dlhodobé opatrenia posilňujúce rast, ako aj s prepracovaním všeobecného

¹ Ú. v. ES L 306, 23.11.2011, s. 25.

² Prijaté texty, P7_TA(2011)0583.

³ Prijaté texty, P7_TA(2011)0542.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2011)0331.

hospodárskeho rámca s cieľom zlepšiť udržateľnosť a konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva a zabezpečiť jeho trvalý úspech;

2. domnieva sa však, že ročný prieskum rastu neposkytuje to, čo je potrebné na obnovenie dôvery európskych domácností a podnikov, ako aj finančných trhov, keďže prehliada potrebu prijať naliehavé opatrenia na podporu krátkodobých aktivít a zamestnanosti pri investovaní do cieľov stratégie Európa 2020;
3. pripomína, že ročný prieskum rastu 2011 a množstvo ďalších iniciatív, ktoré treba vykonávať prostredníctvom vnútroštátnych a európskych právnych predpisov, už obsahujú väčšinu prvkov, ktoré sú potrebné na to, aby sa obnovila dôvera, zvýšila konkurencieschopnosť a podporil inteligentný a trvalo udržateľný rast a tvorba pracovných miest;
4. pripomína svoje požiadavky adresované Rade a Komisii vo svojom uznesení z 1. decembra 2011 o Európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík a žiada verejnú odpoveď na body uvedené v tomto uznesení;
5. vyjadruje hlboký nesúhlas s tým, že členské štáty nevykonávajú smernice odsúhlasené na úrovni EÚ alebo ich vykonávajú nerovnako, čo bráni tomu, aby sa naplno uvoľnil ich potenciál na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020, pričom treba mať na pamäti potrebný priestor, ktoré majú členské štáty k dispozícii na vykonávanie svojich vlastných politík; víta skutočnosť, že sa v ročnom prieskume rastu pre tento rok kladie dôraz na potrebu jeho vykonávania, ako aj na činnosti posilňujúce rast; zdôrazňuje skutočnosť, že demokratická legitimita a prevzatie zodpovednosti členskými štátmi za zmeny, o ktorých sa rozhodlo so zreteľom na budúcu správu ekonomických záležitostí, treba v značnej miere posilniť;
6. súhlasí s tým, aby ročný prieskum rastu a oficiálne stanoviská Európskeho parlamentu a ostatných európskych inštitúcií k nemu stanovili priority týkajúce sa opatrení na vnútroštátnej a európskej úrovni v nasledujúcich dvanástich mesiacoch vrátane plnenia cieľov stratégie Európa 2020, ktoré by mali následne vyústiť do vnútroštátnych hospodárskych a rozpočtových rozhodnutí, a to v súlade s odporúčaniami EÚ pre jednotlivé krajiny;
7. súhlasí s analýzou Komisie, že snahy na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ by sa mali zamerať na týchto päť priorít:
 - uskutočnenie diferencovanej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast a zároveň zabezpečenie hospodárskej obnovy a tvorby pracovných miest;
 - zabezpečenie dlhodobého financovania reálnej ekonomiky;
 - podpora trvalo udržateľného rastu väčšou konkurencieschopnosťou a investíciami;
 - riešenie nezamestnanosti a sociálnych dôsledkov krízy;
 - modernizácia verejnej správy EÚ a služieb všeobecného záujmu;
8. víta posúdenie pokroku hlavných iniciatív stratégie Európa 2020, zdôrazňuje však, že boj proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe by mal ostať vysokou prioritou každej politiky;

9. domnieva sa, že prístup k základným bankovým službám zostáva kľúčovým faktorom sociálneho začlenenia a nabáda preto Komisiu, aby prijala odvážnejšie opatrenia v záujme zabezpečenia takéhoto prístupu;

Snaha o diferencovanú fiškálnu konsolidáciu podporujúcu rast a súbežné zabezpečenie hospodárskej obnovy a tvorby pracovných miest

10. uznáva vzájomnú prepojenosť hospodárstiev a fiškálnych politík členských štátov, a preto aj účinky presahovania medzi nimi; zdôrazňuje, že vyhliadky všetkých členských štátov na rast, či už sú v súčasnosti v eurozóne alebo nie sú, do veľkej miery závisia od toho, ako rozhodne prebieha boj proti kríze štátnych dlhov a ako koordinované fiškálne politiky účinne zabezpečia lepšie zameranie na investície do udržateľného rastu a tvorby pracovných miest; nalieha na členské štáty, aby prijali primerané kroky na nápravu svojich nadmerných deficitov v lehotách stanovených Radou a aby znížili svoje štátne dlhy na udržateľnú úroveň;
11. berie na vedomie nové návrhy právnych predpisov o správe ekonomických záležitostí a domnieva sa, že takéto návrhy ponúkajú možnosť posilniť úlohu Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o vymedzenie a vykonávanie postupov dohľadu nad hospodárskou politikou v rámci európskeho semestra v súlade s ustanoveniami článku 121 a 136 zmluvy;
12. pripomína, že v súčasnej situácii, keď musia viaceré členské štáty prijímať tvrdé a zložité rozhodnutia týkajúce sa pridelovania verejných zdrojov, je nevyhnutné zabezpečiť súlad rozličných nástrojov hospodárskej politiky a predovšetkým tých politík, ktoré vedú k plneniu zámerov stratégie Európa 2020, a rovnako aj jej hlavných cieľov;
13. v tejto súvislosti pripomína potrebu jednoznačne identifikovať, posúdiť a riešiť účinky presahovania hospodárskych politík členských štátov a zároveň vykonávať hodnotenia vplyvov nástrojov hospodárskej politiky, ktoré sú začlenené do rámca semestra EÚ, v sociálnej oblasti;
14. zdôrazňuje skutočnosť, že členské štáty by mali uplatňovať rozličné stratégie podľa ich rozpočtovej situácie, a trvá na tom, že členské štáty musia udržiavať svoj rast verejných výdavkov pod úrovňou strednodobého trendu rastu HDP v prípade, že takýto rast nie je vyvážený dodatočnými vlastnými dobrovoľnými opatreniami v oblasti príjmov; vyzýva členské štáty, aby vo výdavkovej aj príjmovej stránke rozpočtu venovali prioritnú pozornosť politikám podporujúcim rast, ako je vzdelávanie, výskum, inovácia, infraštruktúra a energetika, a aby zabezpečili efektívnosť takýchto výdavkov a príjmov; požaduje efektívnu, sociálne spravodlivú a udržateľnú reformu:
- systémov dôchodkového a sociálneho zabezpečenia,
 - a zavedenie daňových politík podporujúcich rast v členských štátoch a lepšej koordinácie a prípadne harmonizácie daní v EÚ; nabáda členské štáty, aby tak, ako bolo dohodnuté, skvalitnili svoje vnútroštátne fiškálne rámce v záujme podpory efektívnych a udržateľných fiškálnych politík¹; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila koordináciu opatrení proti daňovým únikom;

¹ Pozri napríklad smernicu Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov.

Zabezpečenie dlhodobého financovania reálnej ekonomiky

15. víta skutočnosť, že sa pripravuje zásadné prepracovanie právnej úpravy pre finančný sektor a dohľad nad ním; domnieva sa, že na podporu odolnosti finančného systému EÚ sú potrebné dôkladnejšie a ambicióznejšie opatrenia; zdôrazňuje, že by to posilnilo konkurencieschopnosť Európskej únie; zdôrazňuje, že sa to musí uskutočniť takým spôsobom, ktorý by zabránil regulačnej arbitráži a ktorý by nepodporil únik kapitálu ani premiestnenie finančných aktivít mimo EÚ;
16. zdôrazňuje skutočnosť, že obnovenie dôvery investorov si bude vyžadovať posilnenie kapitálovej pozície bánk a opatrenia na podporu ich prístupu k financovaniu, a to spôsobom, ktorý čo najviac obmedzí krátkodobé systémy odmeňovania a nenáležité obchodné modely; domnieva sa, že bude potrebná ďalšia reforma regulácie finančného sektora a dohľadu nad ním, aby sa zohľadnili zvýšené riziká na trhoch so štátnym a súkromným dlhom vrátane posilnenia kapitálových pozícií systémových bánk, pričom sa však nesmie ohroziť konkurencieschopnosť nesystémových finančných inštitúcií; zdôrazňuje, že banky by po svojej správnej kapitalizácii nemali nenáležité obmedzovať poskytovanie úverov reálnej ekonomike, a regulačné opatrenia by preto mali vytvoriť základ pre zvýšenie ich schopnosti poskytovať úvery; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že Európsky systém orgánov pre finančný dohľad zachová poskytovanie úverov zo strany bánk, a to najmä tých, ktoré prijali štátnu pomoc v súvislosti s krízou a podporu likvidity v podobe úverových liniek ECB; očakáva, že Komisia predloží návrhy týkajúce sa krízového riadenia bánk do leta 2012; vyjadruje poľutovanie nad štátnym krytím súkromných strát poskytovaním likvidity bankovému sektoru a nad akýmkoľvek špekulatívnym správaním ratingových agentúr a medzinárodných finančných centier;
17. podporuje vytvorenie projektových dlhopisov, ktorých cieľom je prispieť k financovaniu projektov kľúčovej infraštruktúry v záujme podpory trvalo udržateľného rastu a pracovných miest;
18. zdôrazňuje dôležitú úlohu skupiny EIB v oblasti podpory reálnej ekonomiky a predovšetkým MSP a pri zabezpečovaní investícií do dlhodobých projektov v oblasti infraštruktúry v súlade so stratégiou Európa 2020; domnieva sa, že EÚ by mala využívať existujúce zdroje a vytvoriť inovatívne nástroje financovania pre členské štáty s obmedzeným priestorom pre fiškálne stimuly;

Podpora trvalo udržateľného rastu väčšou konkurencieschopnosťou a investíciami

19. je znepokojený makroekonomickými nerovnováhami v rámci EÚ a skutočnosťou, že mnohé členské štáty, najmä tie, ktoré sú vystavené tlaku trhov, zaostávajú z hľadiska produktivity; trvá na tom, že tieto problémy možno zodpovedajúcim spôsobom riešiť posilnenou koordináciou hospodárskych politík a štrukturálnych reforiem, a to tak v krajinách s deficitným, ako aj v krajinách s prebytkovým hospodárením; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že podľa očakávaní bude väčšia časť globálneho rastu v nasledujúcich rokoch pochádzať z krajín mimo EÚ, čo si vyžiada posilnenie exportnej kapacity členských štátov, ako aj poskytnutie stabilného rámca pre priame zahraničné investície do reálnej ekonomiky EÚ vytvárajúce hodnotu;

Riešenie problematiky nezamestnanosti a sociálnych dôsledkov krízy (právomoc výboru EMPL)

20. domnieva sa, že štrukturálny nesúlad medzi ponukou práce a dopytom po nej bude brániť obnove a dlhodobému rastu, a vyzýva preto na prijatie štrukturálnych reforiem trhu práce, pričom treba rešpektovať zásadu subsidiarity a zabezpečiť sociálnu súdržnosť; upriamuje pozornosť na úlohu a zodpovednosť sociálnych partnerov pri plánovaní a vykonávaní štrukturálnych reforiem;

Modernizácia verejnej správy EÚ a služieb všeobecného záujmu

21. pripomína, že kvalita verejnej správy na úrovni EÚ a na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni predstavuje rozhodujúci prvok konkurencieschopnosti a dôležitý faktor produktivity; konštatuje, že reformy verejného sektora sú nevyhnutnou súčasťou obnovenia konkurencieschopnosti; nazdáva sa, že vysoká kvalita verejnej správy si vyžaduje náležité rozpočtové zdroje a reformy pri dodržaní zásady subsidiarity, tak ako sa uvádza v protokole č. 26 o službách všeobecného záujmu;
22. berie na vedomie rámec kvality služieb všeobecného záujmu s cieľom zvýšiť zrozumiteľnosť a právnu istotu týkajúcu sa uplatňovania pravidiel EÚ na služby všeobecného záujmu, zabezpečenie prístupu k nevyhnutným službám a podporu kvality;
23. vyjadruje poľutovanie nad pomalým tempom vykonávania právnych predpisov EÚ niektorými členskými štátmi a nalieha na ne, aby zabezpečili dosiahnutie odsúhlasených výsledkov týkajúcich sa kvality štatistík; je pevne presvedčený, že dostupnosť spoľahlivých, presných a aktuálnych údajov je kľúčovou súčasťou procesu politického rozhodovania; víta úsilie Komisie o zlepšenie spoľahlivosti údajov poskytovaných členskými štátmi Komisii (Eurostatu); vyzýva členské štáty, aby čo najskôr začali vykávať nedávno prijatú smernicu Rady o požiadavkách týkajúcich sa rozpočtového rámca členských štátov;
24. požaduje väčšiu efektívnosť pri poskytovaní verejných služieb, ako aj zvýšenie transparentnosti a kvality verejnej správy a súdnictva a nabáda tiež na zníženie zbytočnej administratívnej záťaže a byrokracie; zdôrazňuje dôležitosť sledovania a hodnotenia výkonnosti štátnej správy v súlade so zásadou subsidiarity;
25. nabáda Komisiu, aby vzhľadom na skutočnosť, že ročný prieskum rastu sa okrem hospodárskych otázok venuje aj mnohým iným témam, vypracovala programy pre osobitné oblasti politiky, napríklad obranu, v ktorých by spoločné riadenie alebo spoločné vlastníctvo viacerých členských štátov priniesli úspory z rozsahu, čo by zainteresovaným členským štátom prinieslo pridanú hodnotu a finančné úspory;
26. zdôrazňuje, že programy financované EÚ majú v súčasnej hospodárskej situácii ešte nezastupiteľnejšiu úlohu a nabáda Komisiu, aby predložila návrh na financovanie opatrení stratégie Európa 2020 presunom nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov;

Procedurálny rámec

27. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že zapojenie Európskeho parlamentu do vypracovania hlavných smerov hospodárskych politík/ročného prieskumu rastu nie je formálne stanovené zmluvou, zatiaľ čo príspevok Parlamentu k problematike zamestnanosti sa realizuje v rámci konzultačného postupu (článok 148 ods. 2 ZFEÚ); pripomína, že ročný prieskum rastu by mal podliehať spolurozhodovaciemu postupu,

ktorý by mal byť zavedený budúcou zmenou zmluvy; praje si zintenzívniť dialóg a spoluprácu medzi inštitúciami EÚ a vnútroštátnymi orgánmi, predovšetkým parlamentnými, ak je to vhodné a na základe vzájomnej úcty a súhlasu;

28. pripomína, že európsky semester je teraz súčasťou sekundárnych právnych predpisov EÚ (pozri článok 2 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1175/2011)¹;
29. pripomína, že právny rámec balíka šiestich legislatívnych návrhov o správe ekonomických záležitostí poskytuje nástroj hospodárskeho dialógu: „s cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, ako aj zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť môže príslušný výbor Európskeho parlamentu vyzvať predsedu Rady, Komisie a prípadne predsedu Európskej rady alebo predsedu Euroskupiny, aby vystúpili pred výborom a diskutovali o prijatých rozhodnutiach... Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže dotknutému členskému štátu ponúknuť možnosť zúčastniť sa na výmene názorov.“; požaduje, aby sa tento nástroj, ktorý umožňuje hospodársku spoluprácu a vzájomné porozumenie, využíval čo najviac;
30. poznamenáva, že európsky semester v roku 2012 sa po prvýkrát formuje na základe odsúhlaseného posilneného právneho rámca pre správu ekonomických záležitostí (balík šiestich legislatívnych návrhov o správe ekonomických záležitostí), ktorý zahŕňa posilnené pravidlá paktu stability a rastu a vnútroštátne fiškálne pravidlá, ako aj nové postupy sledovania a nápravy makroekonomických nerovnováh;
31. vyzýva Komisiu, aby budúce prieskumy predložila pod názvom Ročné usmernenia pre udržateľný rast;
32. naliehavo vyzýva Komisiu, aby poskytla podrobné posúdenie toho, ako členské štáty vykonávajú odporúčania pre jednotlivé krajiny, ktoré zverejní pred zasadnutím Európskej rady v júni 2012;
33. vyzýva Komisiu, aby úzko spolupracovala s Radou s cieľom vyvinúť skutočné a spoločné názvoslovie pre rozpočet a účtovníctvo;
34. pripomína skutočnosť, že Rada by mala verejne objasniť svoju pozíciu, a to ako súčasť ekonomického dialógu v Parlamente v prípade, keď sa výrazne odchyľli od odporúčaní a návrhov Komisie;
35. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že odporúčania a návrhy Komisie musia rešpektovať a zachovávať priestor členských štátov, ktorý je potrebný na vykonávanie politik v súlade so zásadou subsidiarity a ustanoveniami článku 126 ZFEÚ, keďže k splneniu cieľov a odporúčaného zámeru možno dospieť viacerými spôsobmi;
36. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podrobne vysvetlila, prečo udelila negatívne hodnotenie národným programom reforiem (NRP) alebo programom stability a konvergenčným programom (SCP) a akýmkoľvek ďalším dokumentom, ktoré členské štáty predložili v rámci správy ekonomických záležitostí; očakáva, že Komisia v rámci takéhoto

¹ Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1175/2011 zo 16. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1466/97 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii.

vysvetlenia poskytnú príslušným členským štátom svoju podrobnú metodiku a pracovnú hypotézu, z ktorej vychádzala vo svojom hodnotení;

37. pripomína, že nový legislatívny rámec stanovuje, že Európsky parlament musí byť náležite zapojený do európskeho semestra, predovšetkým prostredníctvom ekonomického dialógu uvedeného v príslušných sekundárnych právnych predpisoch, s cieľom posilniť transparentnosť a zodpovednosť v súvislosti s prijímanými rozhodnutiami;
38. vyjadruje uznanie Komisii, že koncom novembra zverejnila svoj ročný prieskum rastu, a očakáva, že tento harmonogram sa bude trvalo uplatňovať, aby Parlament mal dostatok času na vyjadrenie svojich názorov pred jarným zasadnutím Európskej rady, na ktorom sa má rozhodnúť o ročných usmerneniach;
39. zdôrazňuje skutočnosť, že v súlade s článkom 121 ZFEÚ musia predseda Rady a predseda Komisie, prípadne predseda euroskupiny, každoročne predložiť Európskemu parlamentu a Európskej rade správu o výsledkoch mnohostranného dohľadu;
40. naliehavo vyzýva Komisiu, Radu a Európsku radu, aby vyjadrili súhlas s Parlamentom v súvislosti so zjednodušeným harmonogramom týkajúcim sa európskeho semestra, aby sa tento stal čo najefektívnejším, najtransparentnejším a najlegitímnejším;
41. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu obhajoval počas jarného samitu Rady (1. až 2. marca 2012);

o

o o

42. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a Európskej rade.